

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

**SPRENDIMAS
DĖL VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS PAKRUOJO RAJONO
SAVIVALDYBĖJE 2014 M. ATASKAITOS PATVIRTINIMO**

2016 m. kovo 31 d. Nr. T-104
Pakruojis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. V-1203 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintų Bendrųjų savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų 6.3 punktu, Pakruojis rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Visuomenės sveikatos stebėsenos Pakruojis rajono savivaldybėje 2014 m. ataskaitą.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Saulius Gegieckas

Pakruojis rajono savivaldybės

Visuomenės sveikatos biuras

PATVIRTINTA

Pakruojis rajono savivaldybės tarybos

2016 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T-104

**VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS
PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖJE 2014 M.
ATASKAITA**

Pakruojis, 2015 m.

*Pakruojo rajono savivaldybės
Visuomenės sveikatos biuras*

PATVIRTINTA

Pakruojo rajono savivaldybės tarybos
2016 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T-104

**VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS
PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖJE 2014 M.
ATASKAITA**

Pakruojis, 2015 m.

Turinys

ĮVADAS	3
BENDROJI DALIS	4
Pagrindinių stebėsenos rodiklių savivaldybėje analizė ir interpretavimas (“šviesoforo” kūrimas)	4
Strateginio tikslo siekimas.....	4
1 tikslas – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį...	5
2 tikslas – sukurti sveikai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką	6
3 tikslas – formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą	8
4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius ..	10
SPECIALIOJI DALIS	13
Prioritetinių sričių identifikavimas	13
Sergamumas tuberkulioze.....	13
Traumatizmas (mirtingumas dėl nukritimų (w00 – w19) 100 000 gyv.)	14
Socialinės rizikos šeimų skaičius	16
Darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius 10 000 gyventojų.....	18
APIBENDRINIMAS	19
REKOMENDACIJOS	21

IVADAS

Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita už 2014 metus parengta vadovaujantis naujai sukurtu savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos modeliu. Esminis visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje dokumentas – Lietuvos sveikatos 2014-2025 metų programa (toliau – LSP). LSP nustato nacionalinius sveikatinimo veiklos tikslus ir uždavinius, siekiamus sveikatos lygio rodiklius, kurie būtini siekiant įgyvendinti Lietuvos pažangos strategiją „Lietuva – 2030“. LSP turi iškeltą 1 strateginį tikslą ir 4 tikslus bei jų uždavinius, kurių įgyvendinimo stebėsenai savivaldybėse parengtas baigtinis pagrindinių rodiklių sąrašas. Jį sudaro 51 unifikuotas rodiklis, geriausiai apibūdinantis LSP siekinius. Rodiklių sąrašas sudarytas vadovaujantis Lietuvos sveikatos programos projekte, Lietuvos strateginiuose dokumentuose pateikiamais rodikliais, Europos pagrindinių sveikatos rodiklių (ECHI) sąrašu, taip pat remiantis Lietuvos patirtimi vykdant visuomenės sveikatos stebėseną (Higienos instituto patirtis, duomenų bazėse pateikiama informacija, sveikatos apsaugos ministro įsakymai) bei 4 Anglijos savivaldos lygyje renkamų rodiklių rinkiniais, taip pat specialistų įžvalgomis. Rodiklio reikšmė leidžia kasmet vertinti rodiklio pokyčių kryptį ir aprėptį savivaldybėje; kasmet vertinti rodiklio reikšmės atitiktį išsikeltam savivaldybės siekiniui; palyginti savivaldybės rodiklio reikšmę su Lietuvos ir /ar ES vidurkiu.

Pateikiami rodikliai iš Valstybės deleguotų savivaldybėms visuomenės sveikatos stebėsenos pagrindinių rodiklių sąrašo, kurie atspindi, kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos programos tikslai. Šioje ataskaitoje pateikiami rodikliai naudingi tuo, kad parodo, kokia Pakruojo rajono savivaldybės pozicija buvo prieš LSP įgyvendinimą ir kokius tikslus realu iškelti ir įgyvendinti per programos įgyvendinimo laiką.

Kai kurių įsakymo projekte numatytų rodiklių šioje ataskaitoje nėra – jiems ketinama rengti skaičiavimo metodologijas ir vykdyti jų stebėseną, patvirtinus rodiklių sąrašą ministro įsakymu. Ataskaitoje naudotas vidutinis 2014 metų gyventojų skaičius, visa informacija parengta vadovaujantis oficialiu statistikos šaltiniu – Higienos instituto Sveikatos informacijos centro (HISIC) parengtu leidiniu „Visuomenės sveikatos būklės savivaldybėse 2014 m.“

BENDROJI DALIS

Pagrindinių stebėsenos rodiklių savivaldybėje analizė ir interpretavimas („šviesoforo“ kūrimas)

Pagrindinio rodiklių sąrašo (toliau – PRS) analizė ir interpretavimas („šviesoforo“ kūrimas) atliekamas lyginant praėjusių metų Pakruojo rajono savivaldybės rodiklius su Lietuvos vidurkiu. Vadovaujantis „šviesoforo“ principu, visos 60 Lietuvos savivaldybių suskirstytos į 5 grupes po 12 savivaldybių kiekvienoje grupėje:

- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis atspindi geriausią situaciją, priskiriamos savivaldybių su geriausiais rodikliais grupei ir žymimos **žalia** spalva;
- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis rodo prasčiausią situaciją, priskiriamos savivaldybių su prasčiausiais rodikliais grupei ir žymimos **raudona** spalva;
- likusių 36 savivaldybių rodiklių reikšmės žymimos **geltona** spalva. Šių savivaldybių rodikliai interpretuojami, kaip atitinkantys Lietuvos vidurkį.

PRS analizės ir interpretavimo tikslas – įvertinti, kokia esama gyventojų sveikatos ir sveikatą lemiančių veiksnių situacija savivaldybėje, įvertinant Lietuvos sveikatos programos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo kontekste ir kokių priemonių reikia imtis, siekiant stiprinti savivaldybės gyventojų sveikatą ir mažinti sveikatos netolygumus.

Strateginio tikslo siekimas

Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Mažiausia rodiklio reikšmė	Didžiausia rodiklio reikšmė	Santykis savivaldybė/ Lietuva
Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	70,3	74,7	69,37	78,62	0,94

Siekiant strateginio Lietuvos sveikatos programos tikslo – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų fizinė ir psichinė sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai, šiuo metu galima vertinti vieną esminį rodiklį – vidutinę tikėtina gyvenimo trukmę. Lietuvos gyventojų vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimas visų pirma yra siejamas su nuosekliu ankstyvųjų (iki 65 m. amžiaus) mirčių skaičiaus mažėjimu, taip pat su sveiko gyvenimo trukmės ilgėjimu, atitolinus ligų atsiradimą ir jų lemiamas mirtis.

Pagrindinis gyventojų sveikatos rodiklis, parodantis bendrą rizikos veiksnių poveikį, ligų paplitimą, intervencijų bei gydymo veiksmingumą – tai vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė (VGT).

Vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės (metais) skirtumai tarp šalies savivaldybių yra nedideli. Lyginant su Lietuvos vidurkiu išsiskiria Kauno r., Kauno m. (76,9 m.) bei Panevėžio miesto savivaldybės, kuriose vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė yra ilgiausia (77,7 m.). Šių savivaldybių reikšmės yra apie 4 proc. didesnės už šalies vidurkį, kai tuo tarpu trumpiausia vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė yra Šalčininkų r. savivaldybėje (69,6 m.). Šios savivaldybės reikšmė nuo bendro šalies vidurkio yra mažesnė 7 proc.

Pakruojo rajono savivaldybėje 2014 metais gyveno 21 773 gyventojai. Palyginus su 2013 metais, gyventojų skaičius sumažėjo beveik 776 gyventojais. Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, rajone kaip ir visoje Lietuvoje demografinė situacija prastėja. Viena pagrindinių demografinių problemų – tai gyventojų skaičiaus rajone mažėjimas dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos bei migracijos.

Lyginant Pakruojo rajono savivaldybės gyventojų vidutinę tikėtina gyvenimo trukmę su Lietuvos vidurkiu, Pakruojo rajono savivaldybėje ji trumpesnė 4,4 m. ir Pakruojo rajono savivaldybės rodiklis patenka į prasčiausią situaciją (rodiklių grupėje žymima raudona spalva), nors trumpiausia vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė yra Šalčininkų r. savivaldybėje (69,6 m.). Šios savivaldybės reikšmė nuo bendro šalies tikėtino vidurkio yra mažesnė 7 proc.

1 tikslas – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį

Lietuva yra viena iš ES valstybių narių, kurioje yra didžiausi pajamų nelygybės rodikliai ir jie toliau didėja. Nacionalinės sveikatos tarybos 2011 m. duomenimis (Nacionalinės sveikatos tarybos metinis pranešimas. Lietuvos sveikatos programa: rezultatai ir išvados), kas penktas Lietuvos gyventojas, kas antras bedarbis, kas trečias kaimo gyventojas ar daugiavaikė šeima ir kas ketvirtas 65 m. amžiaus ar vyresnis asmuo patiria skurdo riziką, todėl jie neturi galimybės skirti pakankamai pajamų kokybiškoms gyvenimo sąlygoms sudaryti ir sveikatai gerinti. Tyrimų duomenys rodo, kad šalyje ekonomiškai neaktyvūs, mažas pajamas ir žemą socialinį statusą turintys asmenys patiria psichologinių ir socialinio saugumo problemų, turi mažiau sveikos gyvensenos formavimosi ir sveikatos gerinimo galimybių ir atitinkamai susiduria su didesne ligų bei pirmalaikių mirčių rizika (Jasilionis D., Stankūnienė V., 2011).

Siekiant įgyvendinti Lietuvos sveikatos programos tikslą – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį – būtinas valstybės ir savivaldybių institucijų, nevyriausybinė organizacijų ir verslo indėlis į Lietuvos gyventojų sveikatos gerinimą. Šiam tikslui įgyvendinti yra iškelti 2 uždaviniai:

Pirmas uždavinys - mažinti skurdo lygį ir nedarbą;

Antras uždavinys - sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu.

1 tikslo 1 uždavinys – sumažinti skurdo lygį ir nedarbą						
Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė /Lietuva	
Mirtingumas dėl savižudybių (X60-X84) 100 000 gyventojų	45,9	31,71	9,79	92,67	1,45	
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1000 gyventojų	34,72	56,2	20,69	144,27	0,62	
Socialinės rizikos šeimų skaičius 1 000 gyventojų	6,34	3,4	0,36	9,05	1,87	
Ilgalaikio nedarbo lygis	4	3,1	0,7	10,6	1,30	
Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyventojų	-11,85	-7,6	-19,68	0,39	1,56	

Pirmojo tikslo pirmo uždavinio - sumažinti skurdo lygį ir nedarbą įgyvendinimui matuoti yra numatyti 5 rodikliai, kuriuos įvertinus pagal santykį – savivaldybė/Lietuva, pastebima, kad Pakruojo rajono savivaldybė patenka į prasčiausių savivaldybių grupę (raudona spalva), trys rodikliai patenka į vidutiną kvintilį* grupę (geltona spalva) ir vienas rodiklis patenka į geriausių savivaldybių grupę (žalia spalva).

*„**kvantilis** [lot. *quantum* — kiek], tikimybių teorijoje ir mat. statistikoje — atsitiktinio dydžio pasiskirstymo skaitinė charakteristika“.

1 tikslo 2 uždavinys – sumažinti socialinę – ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu					
Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė /Lietuva
Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V01-Y98) 100 000 gyventojų	156,2	113,83	78,08	276,9	1,37
Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1 000 gyventojų	379,45	253,8	83,47	542,5	1,50
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyventojų	72,5	47,8	8,88	106,13	1,52
Sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyventojų	91,8	44,4	0	104,44	2,07

Pirmojo tikslo antrojo uždavinio – sumažinti socialinę–ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 4 rodikliai. Įvertinus šiuos rodiklius pagal santykį – savivaldybė/Lietuva pastebima, kad Pakruojo rajono savivaldybės trys rodikliai iš keturių patenka į prasčiausių rodiklių grupę (raudona spalva) ir vienas rodiklis – socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyventojų į vidutinę rodiklių grupę (geltona spalva).

2 tikslas – sukurti sveikai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką

Šiuolaikinėje visuomenėje dauguma žmonių didžiąją laiko dalį (apie 80 proc. paros laiko) praleidžia žmogaus sukurtoje uždaroje erdvėje, tai yra: gyvenamosiose patalpose, mokyklose, vaikų darželiuose, darbe, transporte, laisvalaikio leidimo centruose. Ši žmogaus sukurta dirbtinė aplinka nebūtinai yra geriausia žmogaus buvimo ir veiklos terpė. Šią aplinką kuriant dažnai vadovaujama ekonominiais, technologiniais ar politiniais prioritetais. Tuo tarpu į tokius aspektus, kaip žmogaus sveikata, gerovė, socialiniai – ekologiniai aspektai, nepakankamai atsižvelgiama. Didžiąją savo laiko dalį žmonės skiria darbui, ir tai, kokioje aplinkoje jie būna, glaudžiai susiję su jų sveikata. Su darbo vieta susiję sveikatos sutrikimai, sužeidimai ir ligos žmonėms sukelia daug kančių, dėl jų ir nukentėjusieji, ir visa visuomenė patiria daug išlaidų. To išvengti siekiama darbuotojų sveikatos ir saugos užtikrinimo priemonėmis ir sveikatos ugdymu darbo vietose

(Europos komisija, 2011). Dėl šių priežasčių labia svarbu siekti sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką.

Antram tikslui įgyvendinti numatyti 4 uždaviniai:

Pirmas uždavinys - kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą;

Antras uždavinys - kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį;

Trečias uždavinys – mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių;

Ketvirtas uždavinys – mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą.

2 tikslo 1 uždavinys - kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą					
Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė /Lietuva
Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius 1 000 darbingo amžiaus gyventojų	1,5	0,9	0	3,5	1,71
Susižalojimo dėl nukritimo atvejų skaičius (W00-W19) 65+ m.amžiaus grupėje 100 000 gyventojų	139,16	131,9	22,43	246,7	1,06
Darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius 100 000 gyventojų	97,96	73,9	54,9	123,77	1,35
Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) 100 000 gyventojų	28,34	62	0	100,2	0,47

Antro tikslo pirmo uždavinio - kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 4 rodikliai. Įvertinus šiuos rodiklius pagal santykį – savivaldybė/Lietuva, pastebima, kad Pakruojo savivaldybės du rodikliai patenka į prasčiausių savivaldybių grupę (raudona spalva) ir du rodikliai patenka į vidutinės pozicijos savivaldybių grupę (geltona spalva).

2 tikslo 2 uždavinys - kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį					
Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė /Lietuva
Mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo (W65-W74) 10 000 gyventojų	9,19	7,81	0	38,8	1,18
Mirtingumas dėl nukritimo (W00-W19) 100 000 gyventojų	41,35	12	0	41,35	3,44

Antro tikslo antro uždavinio - kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį – įgyvendinimui matuoti yra numatyti du rodikliai. Įvertinus šiuos rodiklius pagal santykį – savivaldybė/Lietuva, pastebima, kad vienas Pakruojo rajono savivaldybės rodiklis patenka į vidutinę savivaldybių grupę (geltona spalva) ir vienas rodiklis patenka į prasčiausių kvintilių grupę (raudona spalva).

2 tikslo 3 uždavinys – mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių					
Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė /Lietuva
Mirtingumas dėl transporto įvykių (V00-V99) 100 000 gyventojų	0	11,08	0	47,7	0,00
Pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyventojų	0	4,3	0	21,2	0,00
Transporto įvykiuose patirtų traumų (V00-V99) skaičius 100 000 gyventojų	91,88	72,4	45,5	177,59	1,27

Antro tikslo trečio uždavinio – mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 3 rodikliai. Įvertinus šiuos rodiklius pagal santykį – savivaldybė/Lietuva, pastebima, kad vienas rodiklis patenka į vidutinių kvintilių grupę (geltona spalva), o kiti du rodikliai rodo, kad Pakruojo rajono savivaldybėje pėstieji nežuvo ir taip pat nebuvo pėsčiųjų mirtingumo dėl transporto įvykių.

Antrojo tikslo ketvirtas uždavinys – mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą. 2014 m. Pakruojo rajono savivaldybėje duomenų nėra.

3 tikslas – formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą

Gyvenseną sudaro mitybos, fizinio aktyvumo, alkoholio bei tabako vartojimo ir kiti įpročiai. Visi jie tarpusavyje yra susiję ir daro įtaką sveikatai. Nacionalinės sveikatos tarybos 2011 metų metiniame pranešime nurodoma, kad 98 proc. mirčių išsivysčiusiose pasaulio šalyse daugiausia lemia su gyvensena susiję rizikos veiksniai: padidėjęs kraujospūdis, tabakas, cholesterolio kiekis kraujyje, antsvoris, nepakankamas šviežių daržovių ir vaisių vartojimas, fizinės veiklos stoka ir nesaikingas alkoholio vartojimas (Nacionalinė sveikatos taryba, 2011). Tikslui – „Formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą“ numatyti 2 uždaviniai:

Trečio tikslo pirmas uždavinys – sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą.

Trečio tikslo antras uždavinys – skatinti sveikos mitybos įpročius.

3 tikslo 1 uždavinys - sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą					
Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė/Lietuva
Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu 100 000 gyventojų	0	3,65	0	16,53	0,0
Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu 100 000 gyventojų	18,38	25,85	7,99	85,02	0,7
Nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai)	36,75	65,2	0	234,9	0,6
Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais	213	174	34	319	1,2
Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais	216	150	16	283	1,4

Trečio tikslo pirmo uždavinio įgyvendinimui matuoti yra numatyti 5 rodikliai. Pagal santykį – savivaldybė/Lietuva, pastebima, kad Pakruojo rajono savivaldybės du rodikliai patenka į vidutinąją kvintilių grupę (geltona spalva) ir du rodikliai patenka į geriausių savivaldybių grupę (žalia spalva). Duomenų apie mirtingumą dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu 100 000, gyventojų Pakruojis neturi.

3 tikslo 2 uždavinys – skatinti sveikos mitybos įpročius					
Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė/Lietuva
Kūdikių, išimtinai žindytų iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.)	19,21	31,3	9,2	62,5	0,6

Trečio tikslo antro uždavinio – skatinti sveikos mitybos įgūdžius – įgyvendinimui yra numatytas 1 rodiklis. Įvertinus šį rodiklį pagal santykį – savivaldybė/Lietuva, Pakruojo rajono savivaldybė patenka į vidutinąją kvintilių grupę (geltona spalva).

4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius

Sveikatos priežiūros įstaigos teikdamos savo paslaugas, turi tenkinti vartotojų poreikius ir lūkesčius, užtikrinant paslaugos kokybę, gerinti ir išsaugoti jo sveikatą, vadovautis visuotinės kokybės vadybos principais tam, kad dirbtų efektyviai, didintų savo pajamas ir mažintų išlaidas bei kurtų konkurencinę aplinką kitoms esančioms organizacijoms. Vartotojų poreikių tenkinimas yra vienas svarbiausių visuotinės kokybės elementų, nes tik visuotinis vartotojų poreikių tenkinimas yra organizacijos veiklos pamatas (Kalėdienė R., 2004).

Šio tikslo įgyvendinimui yra išskirti 4 uždaviniai:

Ketvirto tikslo pirmas uždavinys – užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais.

Ketvirto tikslo antras uždavinys – plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą.

Ketvirto tikslo trečias uždavinys – pagerinti moties ir vaiko sveikatą.

Ketvirto tikslo ketvirtas uždavinys – stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę.

4 tikslo 1 uždavinys - užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais

Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė/ Lietuva
Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyventojų	41,48	33,4	18,99	71,85	1,2
Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų skaičius 1 000 gyventojų	6,38	5,6	3,5	8,7	0,9

Ketvirto tikslo pirmo uždavinio - užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais – įgyvendinimui matuoti yra numatyti du rodikliai, kurie Pakruojo rajono savivaldybėje atitinka vidutinąją kvintilių grupę (geltona spalva).

4 tikslo 2 uždavinys – plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą.

Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė/ Lietuva
Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius	4,32	2,1	1	6,6	2,0
Šeimos medicinos paslaugas teikiančių gydytojų skaičius 10 000 gyventojų	3,22	6,8	2,45	21,5	0,5

Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis vienam gyventojui	6,82	8	5,9	10,14	0,8
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze 10 000 gyventojų	4,59	4,4	0	14,26	1,0
Sergamumas ŽIV ir lytiškai plintančiomis ligomis (B20-B24) 10 000 gyventojų	0,46	4,35	0	8,39	0,1

Ketvirto tikslo antro uždavinio – plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 5 rodikliai. Pagal santykį – savivaldybė/Lietuva, pastebima, kad du rodikliai patenka į geriausių kvintilių grupę (žalia spalva), vienas – į geltona spalva pažymėtų vidutinių kvintilių grupę ir du – į prasčiausių savivaldybių rodiklių grupę (raudona spalva).

4 tikslo 3 uždavinys – pagerinti motinos ir vaiko sveikatą					
Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė/Lietuva
Kūdikių (vaikų iki 1 metų amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių	4,8	3,9	0	18,8	1,2
2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepavimo apimtys	98,41	93,4	77,78	100	1,1
1 metų amžiaus vaikų DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina, 3 dozės) skiepavimo apimtys	97,24	92,9	81,03	99,38	1,0
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje	29,33	20,9	4,39	76,4	1,4
Vaikų, kuriems nustatytas dantų ėduonis (K02), skaičius 1 000 gyventojų	Nėra	3,4	1,2	8,1	Nėra
Paauglių (15-17 m.) gimdymų skaičius 100 000 gyventojų	2,28	5,8	0	17,86	0,4

Ketvirto tikslo trečio uždavinio – pagerinti motinos ir vaiko sveikatą – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 6 rodikliai, kuriuos įvertinus pagal santykį – savivaldybė/Lietuva, pastebima, kad Pakruojo rajono savivaldybės trys rodikliai patenka aukščiausių kvintilių grupę (žalia spalva),

du rodikliai patenka į vidutinių kvintilių grupę (geltona spalva) ir vienam rodikliui nustatyti nėra duomenų.

4 tikslo 4 uždavinys – stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę					
Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė/ Lietuva
Standartizuotas mirtingumo nuo piktybinių navikų (C00-C97) 100 000 gyventojų	284,28	278,2	216,4	531,17	1,1
Mirtingumas nuo cerebravaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyventojų	188,36	187,	35,52	481,21	1,0
Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 100 000 gyventojų	27,56	43,7	13,8	107,36	0,6
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje	32,88	43,7	12,2	61,2	0,8
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje	41,38	49,6	27,1	74,9	0,8
Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programoje	38,33	21,2	10,64	59,99	0,9
Tikslinė populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje	35,06	34,7	7,6	51,9	1,0
Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) 100 000 gyventojų	1010,7	768,12	572,28	1284,36	1,3

Ketvirto tikslo ketvirto uždavinio – stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę – įgyvendinimui matuoti yra numatyti 8 rodikliai. Įvertinus šiuos rodiklius pagal santykį –

savivaldybė/Lietuva, pastebima, kad septyni rodikliai iš aštuonių patenka į vidutinių kvintilių grupę (geltona spalva) ir vienas rodiklis – į geriausių rodiklių grupę (žalia spalva).

SPECIALIOJI DALIS

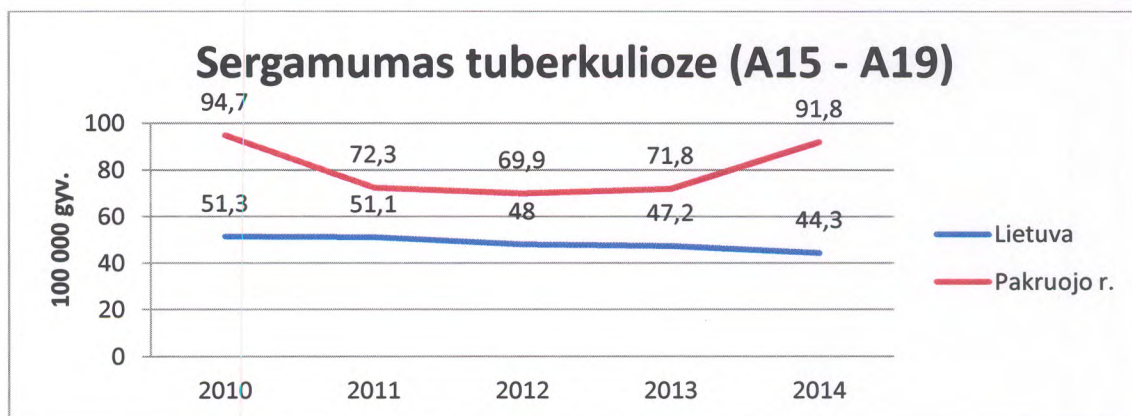
Prioritetinių sričių identifikavimas

Sergamumas tuberkulioze

Tuberkuliozė TB – tai infekcinė liga, kurią sukelia tuberkuliozės mikobakterija, perduodama oro lašeliniu būdu. Pagrindinis TB šaltinis – žmogus, sergantis atvira plaučių TB. Infekcija dažniausiai pažeidžia plaučius, bet taip pat gali pažeisti ir kitus žmogaus organus ar audinius: smegenis, inkstus, kaulus ir stuburą. Negydomas TB sergantis žmogus gali mirti.

Vertinant 2013-2014 metų sergamumą tuberkulioze, sergamumas Lietuvoje po truputi mažėja. 2013 metais sergamumo rodiklis siekė 4,7/10000 gyventojų, o 2014 metais 4,4/10000 gyventojų. Iš viso Lietuvoje 2014 m. užregistruotas 1301 naujas tuberkuliozės atvejis, iš jų 47 asmenims – įkalinimo įstaigose.

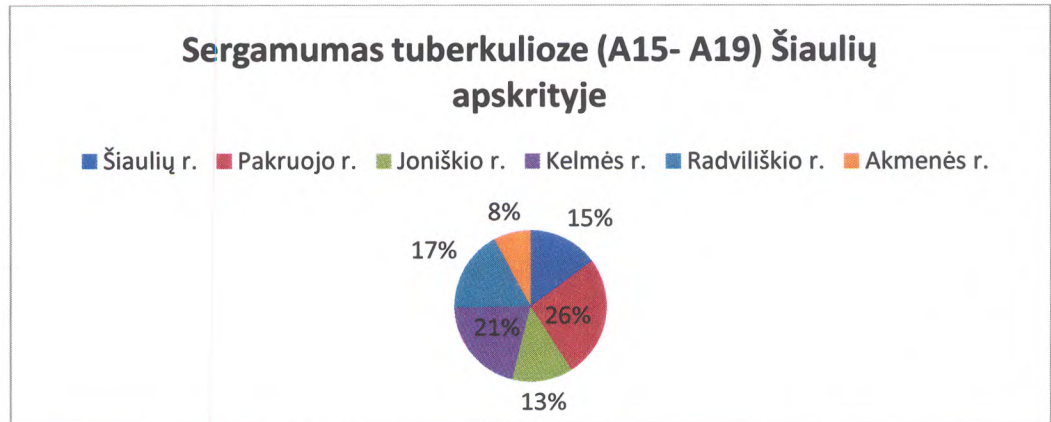
Pakruojo rajono savivaldybės rodiklis patenka tarp 12 savivaldybių, kurių rodikliai rodo blogą situaciją (raudona spalva). Lyginant Lietuvos ir Pakruojo rajono duomenis iš pateikto 1 paveikslėlio matyti, kad Pakruojo rajono savivaldybėje sergamumas tuberkulioze buvo didžiausias 2010 metais. 2014 metais sergamumas tuberkulioze sumažėjo ir siekė 91,8 atvejį (100000-ių gyventojų), tačiau išlieka didesnis nei Lietuvos.

1 pav. Sergamumas tuberkulioze (A15 – A19), rodiklis 2010-2014 metais (100 000-iui gyventojų)

Šaltini: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

Mažiausias sergamumas tuberkulioze 2014 m. Šiaulių apskrityje buvo užfiksuotas Akmenės rajone – 27,9 atvejai (100 000-ių gyventojų). Didžiausias sergamumas Šiaulių apskrityje užregistruotas Pakruojo rajone – 91,8 atvejis (100 000 gyv.) Procentais lyginant 2013-2014 m. Pakruojo rajono duomenis su Šiaulių apskrities rajonų duomenimis, pastebima, kad skirtumas tarp Pakruojo rajono ir Šiaulių apskrities vidurkio yra didžiausias, 2 paveikslėlis.

2 pav. Sergamumas tuberkulioze (A15 – A19) 2014 metais (100 000-ių gyventojų.) Procentais.
Šaltini: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

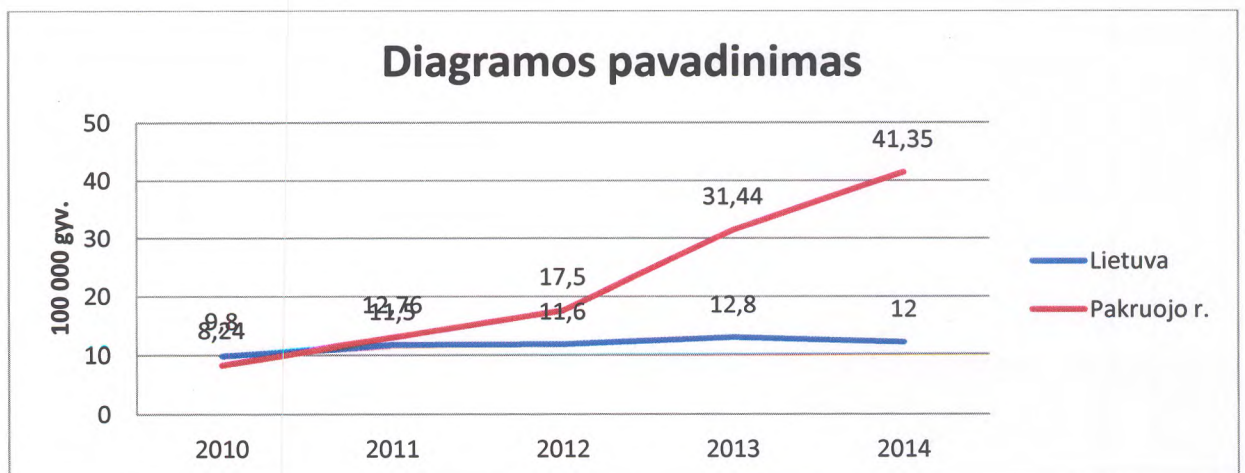
Nagrinėjant sergamumą tuberkulioze Pakruojis rajone pagal lytį, tuberkulioze serga daugiau vyrai nei moterys. Lyginant sergamumą tuberkulioze miesto ir kaimo teritorijoje, Pakruojis rajone tendencija yra tokia, kad kaimo vietovių gyventojai serga daugiau.

Traumatizmas (mirtingumas dėl nukritimų (w00 – w19) 100 000 gyv.)

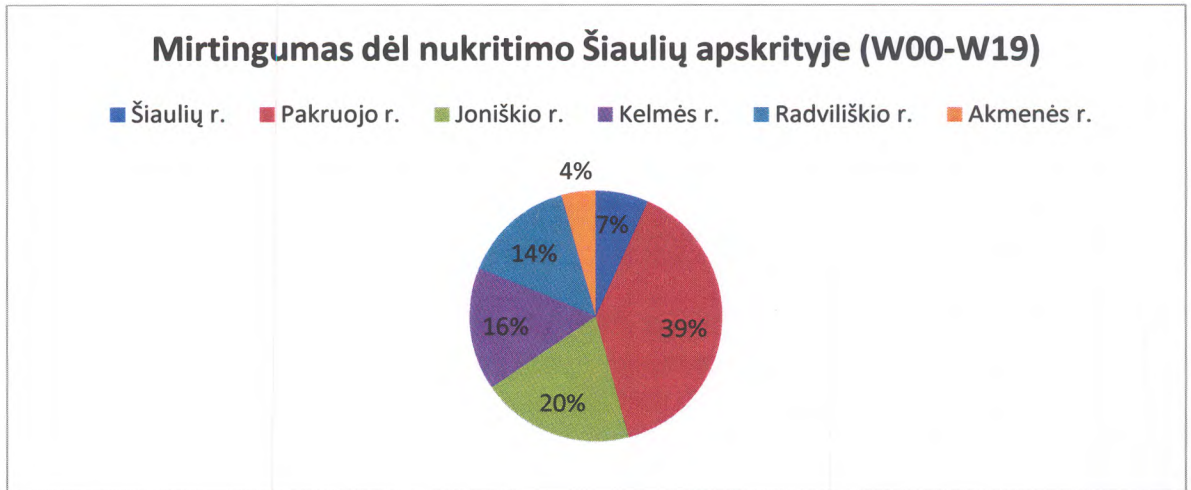
Traumatizmas – sudėtinga socialinė, ekonominė ir demografinė problema. Nuo nelaimingų atsitikimų dažnai nukenčia daug žmonių, tampa neįgalūs ar net miršta. Lietuvoje traumas užima trečią vietą mirties priežasčių lentelėje. Lietuvoje 2014 metais atsitiktinai paskendo 229 žmonės, iš jų – 189 vyrai ir 40 moterų. 17 proc. mirčių sudaro griuvimai neaiškiais aplinkybėmis, todėl dar vadinami „kitais“ nukritimais. 14 proc. sudaro mirtys dėl griuvimų paslydus, einant ar užkliuvus.

Pakruojis r., Trakų r., Alytaus r., Marijampolės r., Pasvalio r. savivaldybių gyventojų mirtingumas dėl nukritimų Lietuvos vidurkį viršija apie 2 kartus.

Pakruojis rajono mirtingumo rodiklis dėl nukritimo patenka tarp 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis rodo prasčiausią situaciją, 3 paveikslėlis.

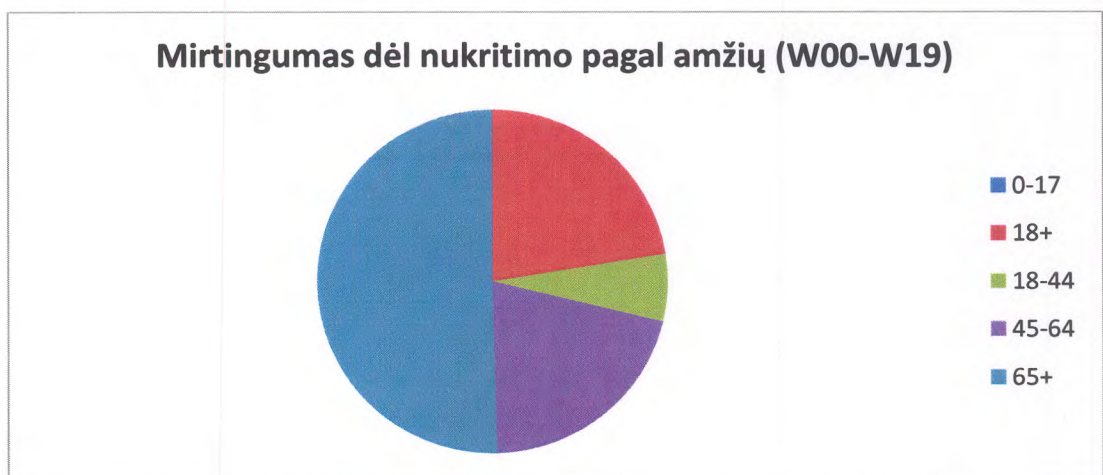
3 pav. Mirtingumas dėl nukritimo (W00 – W19) Pakruojis r. sav. ir Lietuvoje, 2010 -2014 m.
Šaltini: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

4 pav. Mirtingumas dėl nukritimo (W00 – W19) Šiaulių apskrityje 2014 m.
Šaltini: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

Lyginant mirtingumo rodiklį Šiaulių apskrityje pagal savivaldybes, Pakruojis rajonas viršija Lietuvos vidurkį 3 kartus, o Joniškis rajonas beveik 2 kartus. Šiaulių rajone rodiklis dėl nukritimo siekė 7,15/100 000 gyv., Kelmės rajone 16,7/100 000 gyv., Radviliškio r. rodiklis 15,24/100 000 gyv. ir mažiausias rodiklis yra Akmenės r. 4,65/100 000 gyv., 4 paveikslėlis.

Kaip matome diagramoje per 2010-2014 Pakruojis rajono savivaldybėje dėl nukritimo didžioji dalis mirusiųjų buvo senyvo amžiaus žmonės (65 ir daugiau metų). Nepilnamečių mirties atvejų dėl nukritimo 2014 m. nebuvo nustatyta. Dažniausiai sunku nustatyti nukritimo aplinkybes, todėl apie 40 proc. jos lieka nepatikslintos, 5 paveikslėlis.

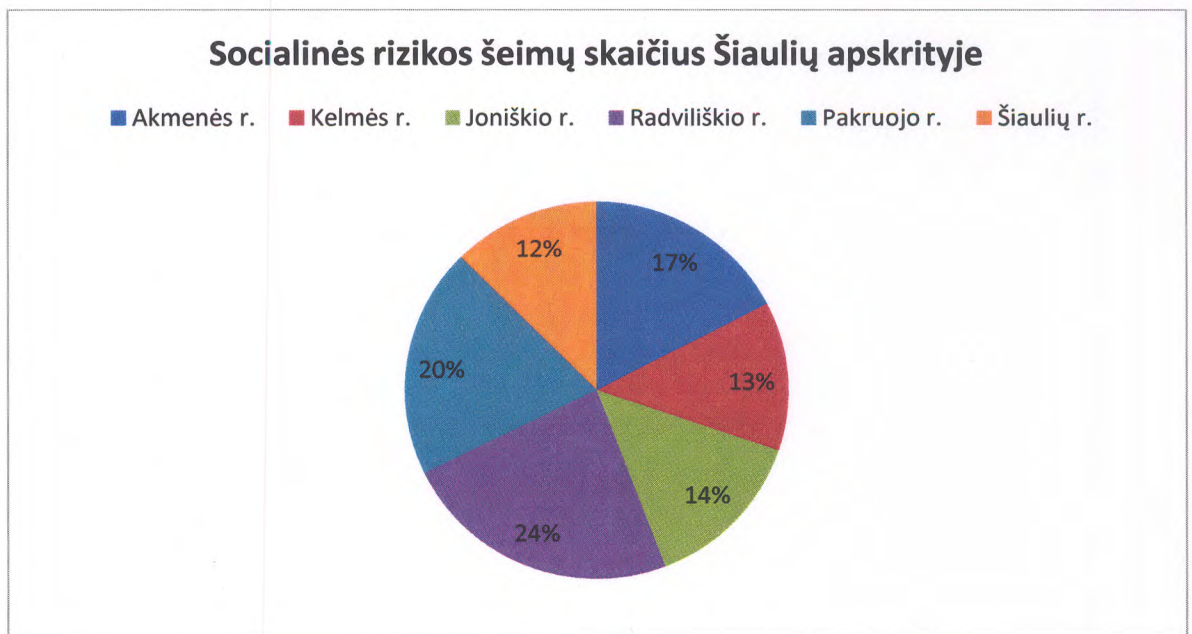

5 pav. Mirusiųjų skaičius dėl nukritimo per 2014 m. Pakruojis rajono sav. pagal amžiaus grupes.
Šaltini: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

Socialinės rizikos šeimų skaičius

Socialinės rizikos šeimų skaičius 2014 m. Pakruojo rajone buvo 2 kartus didesnis už Lietuvos vidurkį. Pakruojo rajone 2014 m. gyveno 138 socialinės rizikos šeimos. Prie socialinės rizikos šeimų priskiriamos šeimos, kuriose auga vaikai iki 18 metų ir kuriose bent vienas iš tėvų piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis, toksinėmis medžiagomis, yra priklausomas nuo azartinių lošimų, dėl turimos negalios, skurdo, socialinių įgūdžių stokos negali ir nemoka tinkamai prižiūrėti vaikų, naudoja prieš juos psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, o gaunamą valstybės paramą panaudoja ne šeimoms interesams. Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis socialinės rizikos šeimų skaičius nežymiai yra mažėjantis ne tik Pakruojo rajone, bet ir visoje Lietuvoje.

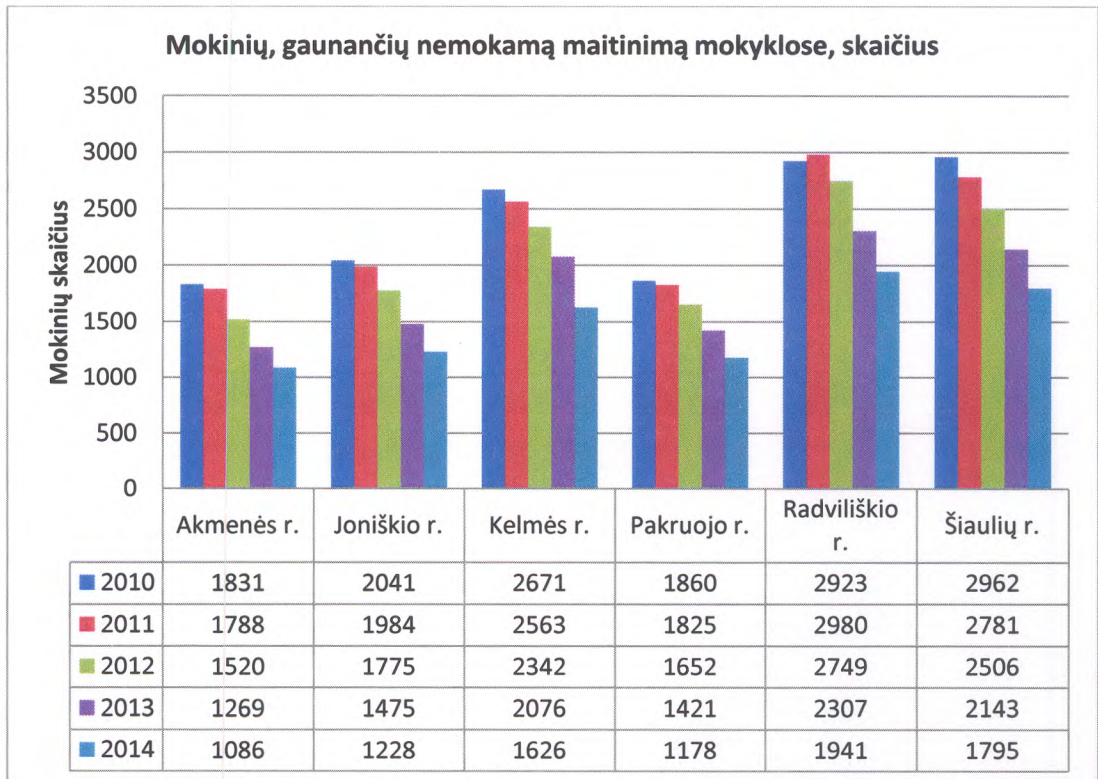
Tačiau 2014 metų Pakruojo rajono socialinės rizikos šeimų skaičiaus rodiklis – vienas didžiausių tarp visų Lietuvos savivaldybių. Socialinės rizikos šeimų skaičius, tenkantis 1000 Lietuvos gyventojų svyruoja nuo 1,1 iki Vilniaus rajono savivaldybėje iki 8,4. Pasvalio rajono savivaldybėje. Bendras Lietuvos vidurkis yra 3,4/1000 gyventojų. Daugiausiai socialinės rizikos šeimų 1000-iui gyventojų tenka Šiaulių apskrities (4,1/1000 gyv.) ir Panevėžio apskrities (4,7/1000 gyv.) gyventojų. Didieji šalies miestai linkę mažiau būti socialinės rizikos atskirtyje, 6 paveikslėlis.

6 pav. Socialinės rizikos šeimų skaičius Šiaulių apskrityje 2014 metais, 1000 gyv.

Šaltiniai: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

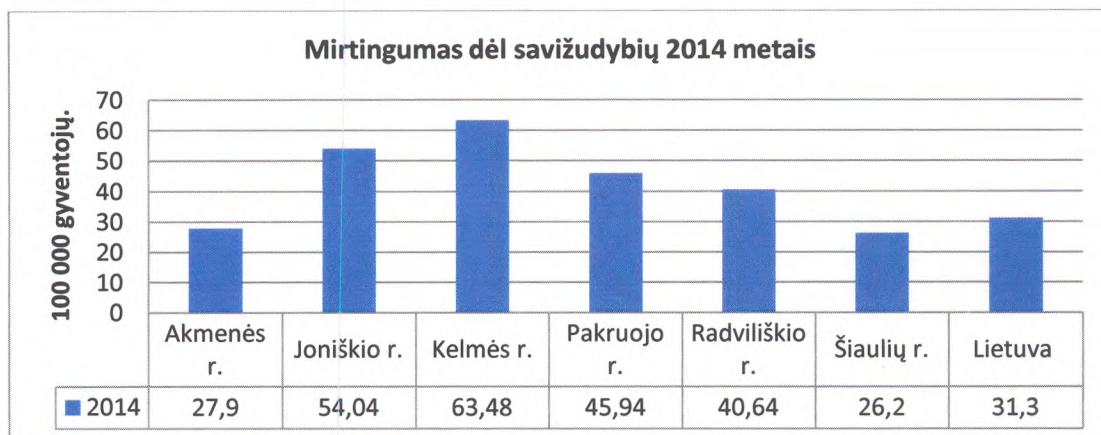
Nagrinėjant socialinės rizikos šeimų problemas Šiaulių apskrityje Pakruojo rajonas yra antras pagal didžiausią skaičių dėl mokinių, kurie gauna nemokamą maitinimą mokymo įstaigose. Stebint 2010-2014 metų rodiklius matoma tendencija, kad vaikų skaičius mažėja, bet išlieka didelis skaičius mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, 7 paveikslėlis.

7 pav. Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius
Šaltini: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

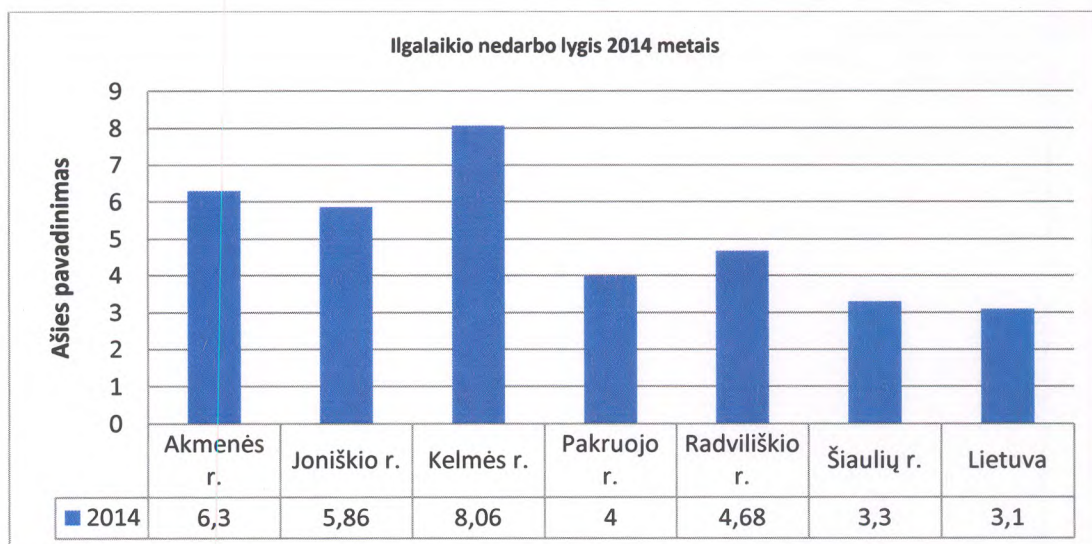
Socialinės rizikos šeimų skaičius, savižudybių skaičius, šeimų, gaunančių socialines paramas, ir ilgalaikio nedarbo lygis yra vienos didžiausių socialinių problemų. Nedarbo lygis Pakruojo rajone nėra prasčiausias Šiaulių apskrityje, bet sudaro didžiąją dalį gyventojų, kurie negali išsiversti be valstybės paramos ir yra priversti gyventi nepasiturinčiai. Todėl galima teigti, kad dėl socialinės atskirties žmonės susiduria su psichologinėmis problemomis, vaikai su patyčiomis ir kitomis problemomis.

Lietuvoje jau daugelį metų dėl savižudybių miršta daugiausia žmonių ES. Visuomenei būtina sutelktai spręsti savižudybių problemą. Tyrimai rodo, kad įgyvendinant savižudybių mažinimui skirtas priemones – mažinant sveikatos sutrikimų (depresijos, nerimo, potrauminio streso sindromo, elgesio sutrikimų), nulemtų skurdo, socialinės atskirties, nedarbo, atvejų – galima per trumpą laiką sušvelninti problemos mastą. Pakruojo rajono, kaip ir Joniškio, Kelmės ar Radviliškio rajonų vidurkiai 100 000 gyventojų yra didesni nei Lietuvos vidurkis. Šiaulių apskrityje pagal savižudybių skaičių tenkantį 100 000 gyventojų Pakruojo rajonas užima 3 vietą. Iš pateiktų duomenų galima pastebėti, kad Pakruojo rajonas dėl savižudybių skaičiaus žymiai viršija Lietuvos vidurkį, bet Šiaulių apskrityje yra rajonų, kuriuose ši problema kelia daugiau susirūpinimo, 8 paveikslėlis.

8 pav. Mirtingumas dėl savižudybių 2014 m. Šiaulių apskrityje 100 000 gyv.
Šaltinis Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

Socialinio ir ekonominio poveikio sveikatai veiksnių rodiklis parodo ilgalaikio nedarbo lygį, kuris turi nemažą įtaką fizinei ir psichinei sveikatai. Jį galima priskirti rizikos sveikatos grupei. Išnagrinėjus Šiaulių apskrities duomenis matyti, kad Pakruojo rajone nedarbo lygis užima penktą poziciją kitų rajonų atžvilgiu, tačiau, lyginant su Lietuvos rodikliais – mūsų rajone ilgalaikio nedarbo lygis yra 0,9 atvejo 100 000 gyventojų. (9 paveikslėlis).

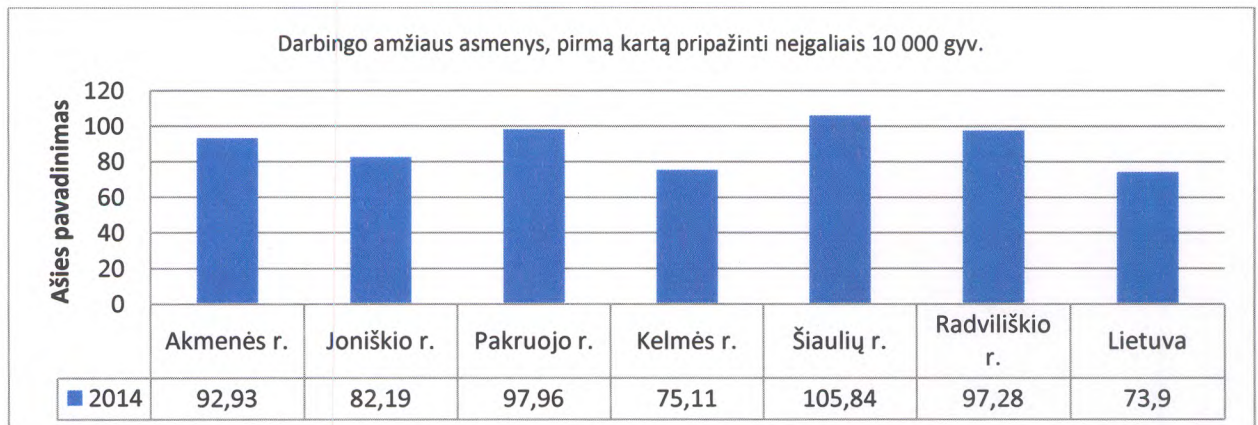

9 pav. Ilgalaikio nedarbo lygis Šiaulių apskrityje 2014 m.
Šaltinis Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

Darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius 10 000 gyventojų

Darbingo amžiaus asmenys – nuo 18 metų iki Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyto senatvės pensijos amžiaus asmenys. Darbingumo lygis nustatomas asmenims nuo 18 metų iki senatvės pensijos amžiaus, kompleksiskai, vertinant ne tik medicininius, bet ir funkcinius, profesinius bei kitus kriterijus ribojančius asmens darbingumą. Darbingumo lygis nustatomas vadovaujantis darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašu ir darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašu.

Lietuvoje darbingo amžiaus gyventojų (nuo 18m. iki pensijinio amžiaus) 2014 m. buvo beveik 2 mln. Iš jų beveik 13 tūkst. buvo pripažinti neįgaliais. Didžiausi rodikliai buvo Šilutės r. sav. 126/10 000 gyv.), Šalčininkų r.sav (106,6/ 10 000 gyv.) bei šiaurinėje Lietuvos dalyje (Šiaulių r. sav. – 108/10 000 gyv., Pakruojo r. sav. – 100,1/10 000 gyv., Radviliškio r. sav. – 99,2/10 000 gyv.) (10 paveikslėlis).

10 pav. Darbingo amžiaus asmenys, pirmą kartą pripažinti neįgaliais 10 000 gyv.
Šaltinis Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

APIBENDRINIMAS

Įvertinus Visuomenės sveikatos būklę Lietuvos savivaldybėse 2014 metais, atlikus rodiklių analizę ir interpretavimą „šviesoforo“ principu, matome, kad pagal santykį savivaldybė/Lietuva Pakruojo rajono savivaldybės gyventojų sveikatos rodikliai, šalies kontekste, patenka į vidutiniųjų kvintilių rodiklių grupę (geltona spalva). Tai:

- Mirtingumas dėl savižudybių (X60-X84) 100 000 gyv.;
- Mokyklinių amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 gyv.;
- Ilgalaikio nedarbo lygis (proc.);
- Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyv.;
- Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyv.;
- Sužalojimai dėl nukritimų (W00-W19) 65+m. amžiaus grupėje 100 000 gyv.;
- Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) 10 000 gyv.;
- Mirtingumas dėl atsitiktinių paskendimų (W65-W74) 100 000 gyv.;
- Mirtingumas dėl transport įvykių (V00-V99) 100 000 gyv.;
- Transporto įvykiuose patirtos traumas (V00-V99) 100 000 gyv.;
- Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu (E24.4, F10, G31.2, G40.5, G62.1, G72.1, I42.6, K29.2, K70, K85.2, K86.0, P04.3, X45, X65, Y15) 10 000 gyv.;
- Nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai) 100 000 gyv.;
- Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais;
- Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais;
- Kūdikių, išimtinai žindyti iki 6 mėn. Amžiaus, dalis (proc.);
- Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyv.;
- Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų skaičius 1 000 gyv.;

- Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius;
- Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis vienam gyv.;
- Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv.;
- Sergamumas ŽIV ir lytiškai plintančiomis ligomis 10 000 gyv.;
- (B20-B22, B23 (B23.0-B23.2, B23.8), B24, Z21, A50, (A50.0-A50.7, A50.9), A51-A53, A54 (A54.0-A54.6, A54.8, A54.9), A56 (A56.0-A56.4, A56.8) 100 000 gyv.;
- Kūdikių (vaikų iki 1 metų amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių;
- 2 metų amžiaus vaikų MMR (tymų, epideminio paratito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepijimo apimtys, proc.;
- I metų amžiaus vaikų DTP (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina), poliomielite ir B tipo Haemophilus influenza infekcijos skiepijimo apimtys (3dozės), proc.
- Tikslinės populiacijos (6-14 m.) dalis, dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, proc.;
- Mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų I00-I99) rodiklis 100 000 gyv.;
- Standartizuotas mirtingumo nuo piktybinių navikų rodiklis (C00-C96) 10 000 gyv.;
- Mirtingumo nuo cerebrovaskulinių ligų rodiklis (I60-I69) 100 000 gyv.;
- Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje 2013-2014 m.;
- Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje 2012-2014 m.;
- Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programoje 2013-2014 m.;
- Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje 2014 m.

Atlikus rodiklių analizę ir interpretavimą „šviesoforo“ principu, matome, kad pagal santykį – savivaldybė/Lietuva, šalies kontekste, į geriausių (žalia spalva) kvintilių rodiklių sąrašą patenka šie Pakruojo rajono savivaldybės rodikliai:

- Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius;
- Paauglių (15-17 m.) gimdymų skaičius 1 000 gyv.;
- Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.;

Atlikus rodiklių analizę ir interpretavimą „šviesoforo“ principu, matome, kad pagal santykį – savivaldybė/Lietuva, šalies kontekste, į blogiausių (raudona spalva) kvintilių rodiklių sąrašą patenka šie Pakruojo rajono savivaldybės rodikliai:

- Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė (metais) 2014.;
- Socialinės rizikos šeimų skaičius 1 000 gyv.;
- Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V00-Y89) 10 000 gyv.;
- Mokinių gaunančių nemokamą maitinimą, mokyklose skaičius 1 000 gyv.;
- Sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv.;
- Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužeistų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius 10 000 darbingo amžiaus gyv.;
- Darbingo amžiaus asmenys, pirmą kartą pripažinti neįgaliais 100 000 gyv.;
- Mirtingumas dėl nukritimų (W00-W19) 100 000 gyv.
- Šeimos gydytojų skaičius 100 000 gyv.

REKOMENDACIJOS

1. Siekiant mažinti socialinės rizikos šeimų skaičių, rekomenduojama:
 - Socialinio darbo gerinimui kaimo vietovėse plėtoti komandinį darbą. Aktyviai bendrauti su įvairiomis valstybinėmis ir nevalstybinėmis institucijomis, kaimo bendruomenėmis, socialinės rizikos šeimų giminaičiais ir kt.
 - Skatinti socialinės rizikos šeimų narius aktyviai dalyvauti sprendžiant iškilusias problemas.
 - Teikti psichologinę ar kitą pagalbą socialinės rizikos šeimoms, ypač jose augantiems vaikams.
 - Didesnį dėmesį skirti vaikų priežiūrai.

 2. Siekiant mažinti gyventojų traumatizmą ir mirtingumą dėl nukritimų, rekomenduojama:
 - Mokyti visuomenę, ypač jaunimą, mokyklinio amžiaus vaikus apie saugią aplinką ir gresiančius pavojus.
 - Stiprinti saugumo priemonių naudojimą, įgyvendinimą. Stebėti statistikos rodiklius įgyvendinant naujas priemones.
 - Gerinti įvairaus amžiaus gyventojų pirmosios medicinos pagalbos įgūdžius.
 - Bendrauti su gyventojais, gyvenančiais kaimo vietovėse. Bendradarbiauti su kaimo bendruomenių nariais.

 3. Siekiant gerinti sergamumą tuberkulioze Pakruojo rajone, rekomenduojama:
 - Raginti gyventojus reguliariai lankytis pas savo šeimos gydytoją sveikatos patikrai.
 - Aktyviai dalyvauti nemokamose prevencinėse programose.
 - Teikti informaciją apie ligų statistiką visiems prieinamose vietose.
 - Skatinti darbdavius, kad stebėtų darbuotojų sveikatos patikrinimo pažymėjimus.
 - Teikti informaciją tėvams, kad rūpintųsi vaikų sveikata ir reguliariai pristatytų vaiką pas gydytojus sveikatos patikrinimui.

 4. Savivaldybės administracijai rekomenduojame parengti sveikatos stebėsenos ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą.
-